

mihael

KAPELANIJA SV. MIHAELA ARKANĐELA MUP - SJEDIŠTE I RAVNATELJSTVO POLICIJE

TRINAESTA NEDJELJA KROZ GODINU

DJEVEJKO!
ZAPOVIJEDAM TI,
USTANI!

mihael

22 / 2021.

**LISTIĆ POLICIJSKE KAPELANIJE
SV. MIHAELA ARKANĐELA
MUP - SJEDIŠTE I
RAVNATELJSTVO POLICIJE**

Godište XVI. (2021.), Broj 22(489),
TRINAESTA NEDJELJA KROZ GODINU
27. lipnja 2021.

Kontakt:
vlč. Željko Rakošec,
policajski kapelan
tel.: 22 712, 85 682;
e-mail: zrakosec@mup.hr

Vinko Bakula,
pomoćnik policijskoga kapelana
tel.: 88 853, 22 715, 82 805;
e-mail: vbakula@mup.hr

Slika na naslovnici:

Katakombe svetog Marcelina i Petra, *Ozdravljenje*
<https://commons.wikimedia.org/>

LIPANJ-SRPANJ

Ned 27. XIII. NEDJELJA KROZ GODINU
Ćiril Aleksandrijski, Ladislav

Pon. 28. Irenej, Vilim

Uto. 29. **SVETI PETAR I PAVAO**

Sri. 30. Rimski prvomučenici, Marcijan, Teobald

Čet. 1. Aron, Predrag, Teodorik, Oliver, Stela

Pet. 2. Oton, Višnja, Ostojia

,Sub. 3. **Toma Apostol**, Tomislav, Rajmond

MEDITACIJA

Da te samo dotaknem

3

SLUŽBA RIJEČI

TRINAESTA NEDJELJA KROZ GODINU

UVOD U ČITANJA

Božji je interes život njegovih
stvorenja

4

ČITANJA

Djevojko! Zapovijedam ti, ustani!

6

HOMILIJA

Povjerenje koje pokreće

8

SLUŽBA RIJEČI

SVETI PETAR I PAVAO

UVOD U ČITANJA

Uz svetkovinu sv. Petra i Pavla

10

ČITANJA

Ti si Petar-Stijena! Tebi ću dati
ključeve kraljevstva nebeskoga.

12

HOMILIJA

Crkva

14

KATEHEZA

Katekizam Katoličke crkve

Molitva Gospodnja „Oče naš“

16

UZ SVETKOVINU

**Petar i Pavao apostoli
Toma apostol**

20

Mali vjerouaučni leksikon

23

NAŠI POKOJNI

24

Da te samo dotaknem

Čuvši za Isusa, priđe mu među mnoštvom odostraga i dotaknu se njegove haljine. Mislila je:

- Dotaknem li se samo njegovih haljina, bit ću spašena.

Druga epizoda iz ovonедjelnog evanđelja, ona o ženi koja boluje od krvarenam, ponovno pokazuje kako je Isus došao osloboditi ljudska bića u njihovoј cjelini. Čudo se, zapravo, odvija u dvije faze: prvo je tjelesno ozdravljenje, ali ono je usko povezano s dubljim duhovnim iscijeljivanjem, onim što daje Božju milost svima koji ga u vjeri dočekuju. Isus kaže ženi: *Kćeri, vjera te tvoja spasila! Pođi u miru i budi zdrava od svojega zla!*

Dvije pripovijesti o ozdravljenju iz nedjeljnog evanđelja poziv su nam da prebrodimo čisto horizontalnu i materijalističku viziju života. S pravom molimo Boga za toliko oslobođenja od naših problema, molimo za konkretnе potrebe. Ali ono što moramo neprestano moliti je čvršća vjera, kako bi Gospodin mogao obnoviti naš život i čvrsto povjerenje u svoju ljubav. S pravom molimo Boga. (papa Benedikt)

Svemoći Oče, daj da naše povjerenje i vjera rastu svaki dan. Pomozi nam da se pouzdamo u tvoju neizmjernu ljubav i pomoći. Čak i u naša vremena straha, boli i nevolje, daj nam milost vjere da da si uvijek s nama i da tvoja iscijeliteljska milost zaista čini čuda u našem životu. Daj nam snage, Gospodine, da pobijedimo sve naše strahove s pouzdanjem u tvoju ljubav i zaštitu.

Božji je interes život njegovih stvorenja

Vjernici žive s Kristom

U prvom dijelu Knjige Mudrosti Bog nije taj koji čovjeka osuđuje na smrt, nije on taj koji čovjeku želi propast i zlo. Naprotiv, „Bog nije stvorio (grč. poieo) smrt niti se raduje propasti živih.“ Misli se ovdje podjednako na fizičku i na duhovnu smrt. One su međusobno povezane, a uzrok im je grijeh. Time se podsjeća na biblijski izvještaj o stvaranju. Bog je tada stvorio (grč. poieo) nebo i zemlju i sva stvorenja, no nije stvorio smrt. Njegova je želja da sve opstane.

Đavao u svijet uvodi duhovnu smrt

Propast njegovih stvorenja stoga je protiv njegove nakane. I ne samo to, nego i protiv same Božje naravi, jer on se predstavio Mojsiju iz gorućega grma kao „onaj koji jest“. Autor zapravo i rabi isti glagol „biti“ kad govori o stvorenjima čija je svrha da „budu“, baš kao što je i Bog onaj koji „jest“. Tako je Božji interes život njegovih stvorenja, i to život stvaran, stalан и trajan. S druge strane Božja su stvorenja spasonosna (grč. soterioi). Ovdje je upotrijebljen pridjev koji može imati više različitih značenja, a u grčkim biblijskim tekstovima nalazi se samo pet puta te nam

nije moguće odrediti neko njegovo posebno biblijsko značenje. Općenito on označava sve što donosi zdravlje, izbavljenje i sigurnost. Počelo toga zdravlja, izbavljenja i sigurnosti nalazi se u svim stvorenjima. Upravo zbog toga „u njima nema smrtonosna otrova“, a i „Podzemlje“ njima ne vlada. Misli se tu na Had, ne kao na boravište mrtvih, nego kao na uosobljenu moć smrti. Smrt nema vlasti nad onima koji žive pravedno. Pravednicima je tako zajamčena besmrtnost. Liturgija tim redcima dodaje još dva s kraja drugoga poglavља Knjige Mudrosti. I ondje je tema stvoriteljsko djelo Božje kojemu je svrha neraspadljivost (grč. aftharsia) i besmrtnost (grč. aidotes). Grčka riječ aftharsia označava neraspadljivost, neprolaznost, sve do besmrtnosti, a izraz aidotes znači vječnost. Ta Božja „vječnost“ ona je slika (grč. eikona) na koju je stvoren čovjek. Ako, dakle, počelo smrti nije prisutno ni u Božjem stvaranju, ni u čovjeku, sveti pisac nastoji odgovoriti na pitanje odakle izvire smrt. Odgovor je u „đavolovoj zavisti“. Đavao u svijet uvodi duhovnu smrt, čija je posljedica i fizička smrt. On je izvor propasti stvorenja, gubitka besmrtnosti i oštećenja one slike Božje koja se nalazi u čovjeku. Eto, zato je čovjek pozvan da „ne trči za smrću“.

Isus ima moć nad smrću

Evandeoski opis događaja sa ženom koja boluje od krvarenja umetnut je unutar izvještaja o Jairovoj kćeri. Tekst je od početka označen velikim pokretima i nemicom. Isus se vraća na galilejsku obalu i uz more je okružen mnoštvom svijeta. Pristupa mu Jair kojemu je poznata Isusova moć te ga moli da mu ozdravi kćer. Isus polazi s Jairom, a prisutnost mnoštva svijeta koji ga „pritišće“ pripravlja sljedeći prizor. Evangelist potanko opisuje bolest žene koja prilazi Isusu, a težina njezina stanja naglašena je podatkom da bolest traje već dvanaest godina. Ona je kroz to vrijeme, zapravo, bila odsjećena iz zajednice budući da je dodir sa ženom koja ima krvarenje čovjeka činio obredno nečistim, a njezino krvarenje bilo je viđeno kao znak ženine grješnosti. U ono su doba samo bogati mogli tražiti pomoć liječnika, a za ovu se ženu kaže da je „mnogo pretrpjela od pustih liječnika“, te je tako i osiromašila. Sada pak svoju jedinu preostalu nadu vidi u Isusu, te ga kriomice dotiče. Nije htjela javno očitovati svoju bolest jer bi bila zasigurno izbačena iz mnoštva u kojem se nalazila. Dodiruje Isusa s pouzdanjem da će joj od njega doći izbavljenje, što se na kraju i događa. Isus također osjeća da je iz njega izišla duhovna sila. „Strah i trepet“ što ih žena osjeća uvjetovani su Isusovom božanskom moći koja se na njoj objavila. Ista će se moći objaviti i u slučaju Jairove kćeri. Ona je već bila umrla, a ozdravljenjem Jairove kćeri Isus se objavljuje kao Sin Božji koji pokazuje da ima moć nad smrću.

Nasljedovanje Krista - do kristolikosti

Tema milostinje za Crkvu u Jeruzalemu Pavlu je osobito na srcu. U svojoj Prvoj poslanici Korinćanima daje im praktične upute kako organizirati prikupljanje, a u ovonedjeljnom odlomku iznosi i teološku motivaciju toga darivanja. Korinćani se već odlikuju u svemu: u vjeri, riječi, spoznanju, gorljivosti i ljubavi, pa se trebaju odlikovati i u darežljivosti. Kao uzor darežljivosti apostol stavlja Krista čija im je „darežljivost“ poznata. Grčka riječ za darežljivost jest haris, a označava i milost. Na taj je način ovdje riječ i o Kristovoj milosti. Ona se sastoji u tome što je on, „premda bogat, radi vas postao siromašan, da se vi njegovim siromaštvom obogatite“. On se svojom voljom lišio vlastite slave i božanskih povlastica kako bi postao „poslušan do smrti, smrti na križu“, kako kaže Poslanica Filipljanima. Tim svojim lišavanjem Krist je obogatio vjernike, one koji su krštenjem uronjeni u njegovu smrt, te skupa s njim žive. Kršćanin, dakle, prema Pavlu, treba uprijeti pogled u Krista i ugledati se u njegovu darežljivost, u milost što ju je on sam od Krista primio. Naslijedujući Krista, vjernik je darežljiv prema drugima, iskazuje im milost, postaje kristolik.

Prvo čitanje: Dj 12, 1-11

Đavolovom je zavišću došla smrt u svijet.

Čitanje Knjige Mudrosti

Bog nije stvorio smrt
niti se raduje propasti živih.
Već je sve stvorio da opstane,
i spasonosni su stvorovi svijeta,
i u njima nema smrtonosna otrova.
I podzemlje ne vlada zemljom,
jer pravednost je besmrtna.
Jer je Bog stvorio čovjeka
za neraspadljivost
i učinio ga na sliku svoje besmrtnosti.
A đavlovom je zavišću ušla smrt u svijet
i nju će iskusiti
oni koji njemu pripadaju.

Riječ Gospodnja

Otpjevni psalam: Ps 30, 2-6; 11.12a.13b

Veličam te, Gospodine, jer si me izbavio.

Veličam te, Gospodine, jer si me izbavio
i nisi dao da se raduju nada mnom
dušmani.

Gospodine, izveo si mi dušu iz Podzemlja,
na rubu groba ti si me oživio.

Pjevajte Gospodinu, pobožnici njegovi,
zahvaljujte svetom imenu njegovu!
Jer samo za tren traje srdžba njegova,
a cio život dobrota njegova.

Večer doneše suze, a jutro klicanje.

Slušaj, Gospodine, i smiluj se meni;
Gospodine, budi mi na pomoć!
Okrenuo si plač moj u igranje,
Gospodine, Bože moj,
dovijeka ču te hvaliti!

Druge čitanje: 2Kor 8, 7.9.13-15

Vaš suvišak neka nadoknadi oskudicu braće.

Čitanje Druge poslanice sv. Pavla apostola Korinćanima

Braćo:
Kao što se u svemu odlikujete – u vjeri, i riječi, i spoznanju, i svakoj gorljivosti, i u ljubavi svojoj prema nama – odlikujte se i u ovoj darežljivosti. Ta poznate darežljivost Gospodina našega Isusa Krista! Premda bogat, radi vas posta siromašan, da se vi njegovim siromaštвom obogatite. Ne dakako: drugima olakšica, vama oskudica, nego – jednakost! U sadašnjem trenutku vaš suvišak za njihovu oskudicu da jednom njihov suvišak bude za vašu oskudicu – te bude jednakost, kao što je pisano: Nije ništa preteklo onome koji bijaše nakupio mnogo, a niti je nedostajalo onome koji bijaše nakupio manje.

Riječ Gospodnja

Evangelje: Mk 5, 21-43

Djevojko! Zapovijedam ti, ustani!

Čitanje svetog Evangelja po Marku

Uono vrijeme:

Kad se Isus lađom ponovno prebacio prijeko, zgrnu se k njemu silan svijet. Stajao je uz more. I dođe, gde, jedan od nadstojnika sinagoge, imenom Jair. Ugledavši ga, padne mu pred noge pa ga usrdno moljaše:

„Kćerkica mi je na umoru! Dođi, stavi ruke na nju da ozdravi i ostane u životu!“

I podje s njima. A za njim je išao silan svijet i pritiskao ga.

A neka je žena dvanaest godina bolevala od krvarenja, mnogo pretrpjela od pustih lječnika, razdala sve svoje i ništa nije koristilo; štoviše, bivalo joj je sve gore. Čuvši za Isusa, priđe mu među mnoštvom odostraga i dotaknu se njegove haljine. Mislila je:

„Dotaknem li se samo njegovih haljina, bit ću spašena.“

I odmah prestane njezino krvarenje te osjeti u tijelu da je ozdravila od zla.

Isus odmah u sebi osjeti da je iz njega izišla sila pa se okrenu usred mnoštva i reče:

„Tko se to dotaknu mojih haljina?“

A učenici mu rekoše:

„Ta vidiš kako te mnoštvo odasvud pritišće i još pitaš: ‘Tko me se to dotaknu?’“

A on zaokruži pogledom da vidi onu koja to učini.

Žena, sva u strahu i trepetu, svjesna onoga što joj se dogodilo, pristupi i baci se pred nj pa mu kaza sve po istini. On joj reče:

„Kćeri, vjera te tvoja spasila! Podi u miru i budi zdrava od svojega zla!“

Dok je Isus još govorio, eto nadstojnikovih s porukom:

„Kći ti je umrla. Čemu dalje mučiti učitelja?“

Isus je čuo taj razgovor, pa će nadstojniku:

„Ne boj se! Samo vjeruj!“

I ne dopusti da ga itko drugi prati osim Petra i Jakova i Ivana, brata Jakovljeva. I dođu u kuću nadstojnikovu. Ugleda buku i one koji plakahu i naricahu u sav glas. Uđe i kaže im:

„Što bučite i plačete? Dijete nije umrlo, nego spava.“

A oni mu se podsmjehivaju.

No on ih sve izbaci, uzme sa sobom djetetova oca i majku i svoje pratioce pa uđe onamo gdje bijaše dijete. Primi dijete za ruku govoreći:

„Talita, kum!“, što znači: „Djevojko! Zapovijedam ti, ustani!“

I djevojka odmah usta i poče hodati. Bijše joj dvanaest godina. I u tren ostadoše zapanjeni, u čudu veliku. On im dobro poprijeti neka toga nitko ne dozna; i reče da djevojci dadnu jesti.

Riječ Gospodnja

Povjerenje koje pokreće

Neki čovjek došao je duhovniku posavjetovati se o vlastitim životnim teškoćama i kušnjama. Dok su razgovarajući šetali vrtom, čovjek je primijetio veliki Atlantov kip (Atlant ili Atlas u grčkoj mitologiji jedan je od Titana, koji su se borili protiv Zeusa, pa za kaznu mora nositi nebeski svod). Reče potom duhovniku:

"Vidiš li tog čovjeka koji se bori da održi svijet na svojim ramenima? Upravo se tako osjećam! Čini mi se da na ramenima nosim teret cijelog svijeta. Dosta mi je!"

Duhovnik se nasmiješi i zamoli ga da pogleda s druge strane ulice.

"Pogledaj onaj kip", reče.

Bio je to kip Djeteta Isusa koji u ruci drži svijet (globus).

I nastavi:

"U životu imamo izbor! Možemo biti kao Atlas i osjećati se kao da nam je na plećima teret cijelog svijeta i biti ogorčeni i bezvoljni. Ili možemo slijediti Isusa i u njegove ruke staviti sav svoj svijet tereta i osjećati se radosno i živo!"

Ovonedjeljno evanđelje govori o dvoje naoko različitih ljudi i njihovu susretu s Isusom pred kojega su stavili svoj svijet tereta i doživjeli radost i životnost.

Različite bolesti velike su smetnje u životu, ulaze u životnu kuću, bez najave i kucanja na vrata, uništavaju planove i želje, umanjuju nadu u budućnost...

Evanđelje pripovijeda upravo o takvim dvjema osobama koje su se našle pred nepremostivom provaljom.

Smrt Jairove kćeri uništila bi mnoge nade njezine obitelji.

Duga patnja žene s bolešću krvarenja rušila je njezine želje i planove za budućnost.

Oba lika iz evanđelja, Jair i bolesna žena u sličnim su unutarnjim borbama. Jair zbog brige za voljeno dijete, bolesna žena zbog tjelesnog nedostatka i bolesti, a posljedično zbog usamljenosti i društvenih stigmi. Njihove patnje dosegle točku zasićenja. Oboje su se neizmjerno borili da preplivaju ocean muke i boli. Ali oboje su, također, pokazali sličnu vrstu vjere u Gospodina.

<https://stmarksressonapa.com/>

„(Jair) ...ugledavši ga (Isusa), padne mu pred noge pa ga usrdno moljaše: 'Kćerkica mi je na umoru! Dođi, stavi ruke na nju da ozdravi i ostane u životu!'..“ (Mk 5,22)

„Žena, sva u strahu i trepetu, svjesna onoga što joj se dogodilo, pristupi i baci se pred nj pa mu kaza sve po istini.“ (Mk 5,33)

Oboje su "ponudili svoj svijet tereta" Isusu u dubokoj vjeri i povjerenju, s puno ljubavi i predanosti, s velikim očekivanjima i nadama. "Prinošenje njihovih tereta" bilo je znak potpunog predanja.

Jair se predao Gospodinovoj moći i milosti.

Bolesna žena predala se suošjećanju i ljubavi Gospodnjoj.

To ih je dovelo do iskustva Gospodinove snage.

Kad se u potpunosti prepustimo svetoj i dragocjenoj volji Gospodinovoj dolazimo u dodir s njegovom božanskom providnošću i čudom.

Kad se podvrgnemo Božjoj moći i providnosti, doživljavamo Njegovu božansku snagu i hrabrost.

Kad se predamo Božjoj vlasti i suverenitetu susrećemo njegovu čudesnu prisutnost i vodstvo.

U sljedećem tjednu izlazimo iz prve polovice ove godine. Prisjetimo se svih kušnji i teškoča i zahvalimo Gospodinu za sve blagoslove koje nam je u njima dao i milosti kojima nas je vodio. I dok ulazimo u drugu polovicu godine prinesimo i predajmo svoj život, svoje planove i zamisli promisli Božjoj!

Naš kršćanski život, sa svim izazovima, stavlja pred nas izbor:

Možemo se osjećati da je čitav svijet tereta prebačen na naša ramena i biti ogorčeni i iscrpljeni! Ili možemo Isusu ponuditi svoj svijet tereta, govoreći mu: "Evo me Gospodine; evo mog života. Dajem ti svoj svijet, cijeli svijet ' i osjećati se životno i poletno!

Bog nas sve blagoslovio!

Fr. Jijo Manjackal MSFS
<https://reflectioncapsules.com/>

Uz svetkovinu rođenja sv. Petra i Pavla

Hajde za mnom

Cvatući rast mlade Crkva opisan u Djelima apostolskim događa se s progonstvima. U ovom odlomku imamo primjer utamničenja apostola Petra koje se dogodilo u okviru svojevrsne planske akcije progona kršćana koji su od strane Židova doživljavani kao sekta. Glavni progonitelj je kralj Herod (Agripa) koji to čini ponukan odobravanjem Židova. Rečenica „vidje daje to drago Židovima“ ostavlja dojam da je općenito riječ o narodu, a ne samo o svećeničkim glavarima i starješinama, što govori o sve većem rascjepu između kršćanstva i židovstva.

Nakon tih uvodnih objašnjenja tekst se usredotočuje na Petrovo čudesno oslobođenje, u kojem možemo izdvojiti tri glavna aktera. To su Crkva, Petar i anđeo poslan od Gospodina. Anđeo je zapravo glavni lik koji izvodi oslobođenje. On dolazi u tamnicu, oslobađa Petra i kad je ovaj došao na slobodno područje, nestaje.

Uloga Crkve opisana je samo jednom rečenicom: „Petra su dakle čuvali u tamnici, a Crkva se svesrdno moljaše Bogu za njega“. No, u toj jednoj rečenici potvrđena je vrijednost zajedničke molitve onih koji se sabiru u Kristovo ime, jer takva molitva ne ostaje neuslišana po Isusovoj riječi: „Ako dvojica od vas na zemlji jednodušno zaištu što mu drago, dat će im Otac moj, koji je na nebesima. Jer gdje su dvojica ili trojica sabrana u moje ime, tu sam i ja među njima“ (Mt 18,19-20). Upravo to je i prva slika Crkve koju Luka donosi u Djelima apostolskim: „svi oni (apostoli)

bijahu jednodušno postojani u molitvi sa ženama, i Marijom, majkom Isusovom i braćom njegovom“ (Dj 1,14).

Petar u procesu svog oslobođenja ima naoko malu ulogu. Izgleda da on sam zapravo ne čini ništa, i sve se događa kao u snu. Međutim, poruka upućena Petru je veoma jasna. On treba samo slušati anđela koji mu daje tri zapovijedi: „Ustaj brzo!“ ; „Opaši se i priveži obuću!“; „Zaogrni se i hajde za mnom!“. Svi navedeni anđelovi imperativi, od kojih je najizričitiji posljednji „hajde za mnom“, zapravo su podsjetnik Petru na njegov prvi i trajni poziv, a to je naslijedovanje Isusa Krista.

Biti sličan Kristu

Ova dva kratka odlomka iz Druge poslanice Timoteju svojevrsna su Pavlova duhovna oporuka. Često citirana rečenica „Dobar sam boj bio, trku završio, vjeru sačuvao“ stavlja u prvi plan nevolje kroz koje je Pavao prošao u svom poslanju naviještanja evanđelja. U r. 16 koji pripada dijelu teksta izostavljenom iz današnjeg čitanja, Pavao se tuži Timoteju da su ga za vrijeme njegove prve obrane svi napustili. No, time se još više ističe njegova sličnost samome Kristu, koji mu je bio bliz u njegovoј samoći. On je stalno stajao uza nj, a Pavao je bio oruđe u njegovim rukama da razglasiti poruku evanđelja svim narodima. To poslanje Pavao je izvršio uspješno, što znači da progonstva i patnje koje je doživio nipošto ne označuju trenutke neuspjeha nego su baš znak autentičnosti vjere koju je Pavao sačuvao do kraja.

Petar Stijena

Apostol Petar u središtu je današnjeg evanđeoskog odlomka u kojem progovara u ime svih apostola. Isus u području Cezareje Filipove, u kraju na sjeveru, podno brda Hermon, pita svoje učenike o tome što ljudi govore „tko je Sin Čovječji“. Odgovori uključuju Ivana Krstitelja, Iliju, Jeremiju ili kojega od proroka. Međutim, nijedan od ovih naslova ne opisuje u potpunosti Isusovu osobu: on nije ni preteča poput Ivana Krstitelja, ni običan starozavjetni prorok poput Jeremije ili Ilike, za kojega su ipak vjerovali da se ima vratiti i pripraviti put Mesiji, niti je sličan bilo kojem drugom proroku. Isus stoga pita svoje učenike: „A vi, što vi kažete, tko sam ja?“. Pitanje očito sadrži snažan naglasak na osobnom stavu učenika. Stoga je ono upućeno ne samo dvanaestorici koji su slijedili Isusa, nego i svim učenicima kasnijih vremena. U ime svih njih odgovara Šimun Petar: „Ti si Krist-Pomazanik, Sin Boga živoga“. Petar tako priznaje da je

Isus Mesija, očekivani spasitelj naroda, ali ne samo to. Za razliku od ostale dvojice sinoptičkih evanđelista, Marka i Luke, Matej ovdje stavlja i priznanje božanskoga sinovstva, što je nagoviješteno već nakon Isusova hodanja po vodi, gdje mu se učenici klanjaju i kažu: „Uistinu, ti si Sin Božji!“. Na taj su način riječi Šimuna Petra izraz vjere svih učenika. Isus uzvraća Petru blagoslovom koji poprima svečani prizvuk, jer spominje puno Petrovo ime, skupa s imenom njegova oca. Petar je blagoslovljen jer je prihvatio vjeru u Krista kao dar od Oca. Nije mu to objavilo „tijelo i krv“, to jest nije do te spoznaje došao svojim ograničenim silama, nego ju je primio od Boga. I, dok je Petar izrekao svoju vjeru o Isusu, Isus mu uzvraća svojim priznanjem: „Ti si Petar-Stijena i na toj stijeni sagradit ću Crkvu svoju“, te Šimun-Petar postaje temeljem nove zajednice ljudi koji vjeruju u da je Isus Mesija i Sin Božji.

Služba riječi 268/12 i 256/9

Poznati evanđeoski „petrovski“ tekst izgrađen je na tri osnovna simbola: stijeni, ključu i glagolima svezivanja/odrješivanja.

Stijena- riječ se nadovezuje na aramejsko ime Kefa koje Isus daje Šimunu. U biblijskom i semitskom mentalitetu promjena imena podrazumijeva promjenu sudbine i stvarnosti neke osobe. Šimun tako postaje stijena na koju će Isus postaviti temelje Crkve, ali kojoj je vječni „kamen zagлавni“ sam Krist.

Ključevi - znak odgovornosti i vlasti u nekom domu. Ovdje su snažna slika kojom Krist prenosi vlast na Petra. Petar nije osnivač i vladar Kraljevstva, već neposredno odgovoran za njega. Slika predaje ključeva kraljevstva ne ukazuje samo na predaju moći vladavine) nego je povezana s još važnijom ulogom, s ulogom svezivanja i odriješivanja.

Svezivati 7- odrješivati - dva pojma povezana s dopuštenjima i zabranama u području nauka i morala. U židovskom pravnom sustavu ovi izrazi nisu bili povezani s moću vladavine, nego s onom koja je bila pridržana rabinima koji su na pitanja naroda imali zadaču da „brane i dopuštaju“ ili da „kažnjavaju i odriješuju“. Iz ovoga proizlazi kako je Isus Petru povjerio zakonsku moć u tumačenju Isusova nauka i Božje volje koju je on objavio. Ono što će Petar zabraniti ili dopustiti bit će odobreno na nebesima, potvrđeno od Boga. Sličan zadatak će dobiti i zajednica. Apostol je pozvan naučavati, naviještati i odlučivati o moralnim vrijednostima ljudskih izbora u svjetlu Kristove riječi.

Služba riječi 304/21

Prvo čitanje: Dj 12, 1-11

Sad uistinu znam da me Gospodin izbavio iz Herodove ruke.

Čitanje Djela apostolskih

U one dane:

Uze Herod zlostavljati neke od Crkve. Mačem pogubi Jakova, brata Ivanova. Kad vidje da je to drago Židovima, uhvati i Petra (bijahu upravo Dani beskvasnih kruhova). Uhiti ga, baci u tamnicu i dade da ga čuvaju četiri četverostraže vojničke, nakan izvesti ga nakon Pashe pred narod. Petra su dakle čuvali u tamnici, a Crkva se svesrdno moljaše Bogu za njega.

One noći kad ga je Herod kanio privesti, spavao je Petar između dva vojnika, okovan dvojim verigama, a stražari pred vratima čuvahu stražu. Kad eto: pojavi se anđeo Gospodnji te svjetlost obasja ćeliju. Anđeo udari Petra u rebra, probudi ga i reče: „Ustaj brzo!“ I spadoše mu verige s ruku. Anđeo mu reče: „Opaši se i priveži obuću!“ On učini tako. Onda će mu anđeo: „Zaognri se i hajde za mnom!“ Petar izađe, pođe za njim, a nije znao da je zbilja što se događa po anđelu: činilo mu se da gleda viđenje. Prošavši prvu stražu, i drugu, dođoše do željeznih vrata koja vode u grad. Ona im se sama otvore te oni izadu, prođu jednu ulicu, a onda anđeo odjednom odstupi od njega. Petar pak, došavši k sebi, reče: „Sad uistinu znam da je Gospodin poslao anđela svoga i izbavio me iz Herodove ruke i od svega što je očekivao židovski narod.“

Riječ Gospodnja

Otpjevni psalam: Ps 34, 2-9

Anđeo Gospodnji izbavlja štovatelje Božje.

Blagosliviljat će Gospodina u svako doba,

njegova će mi hvala biti svagda na ustima!

Nek se Gospodinom duša moja hvali, nek čuju ponizni i nek se raduju!

Veličajte sa mnom Gospodina, uzvisujmo ime njegovo zajedno!

Tražio sam Gospodina i on me usliša, izbavi me od straha svakoga.

.U njega gledajte i razveselite se da se ne postide lica vaša.

Eto, jadnik vapi, i Gospodin ga čuje, Izbavlja ga iz svih tjeskoba.

Anđeo Gospodnji tabor podiže oko njegovih štovalaca da ih spasi.

Kušajte i vidite kako je dobar Gospodin: blago čovjeku koji se njemu utječe!

Drugo čitanje: 2Tim 4, 6-8.17-18

Čeka me vijenac pravednosti.

Čitanje Druge poslanice sv. Pavla apostola Timoteju

Predragi!

Ja se već prinosim za žrtvu ljevanicu, prispjelo je vrijeme moga odlaska. Dobar sam boj bio, trku završio, vjeru sačuvao. Stoga, pripravljen mi je vijenac pravednosti kojim će mi u onaj Dan uzvratiti Gospodin, pravedni sudac; ne samo meni, nego i svima koji s ljubavlju čekaju njegov pojavak.

Gospodin je stajao uza me, on me krijebio da se po meni potpuno razglesi. Poruka te je čuju svi narodi; i izbavljen sam iz usta lavljih. Izbavit će me Gospodin od svakoga zla djela i spasiti za svoje nebesko kraljevstvo. Njemu slava u vijeke vjekova! Amen!

Riječ Gospodnja

Evangelje: Mt 16, 13-19

Ti si Petar-Stijena! Tebi ću dati ključeve kraljevstva nebeskoga.

Čitanje svetog Evangelija po Mateju

Uono vrijeme:

Dođe Isus u krajeve Cezareje Filipove i upita učenike:

„Što govore ljudi, tko je Sin Čovječji?“

Oni rekoše:

„Jedni da je Ivan Krstitelj; drugi da je Ilija; treći opet da je Jeremija ili koji od proroka.“

Kaže im:

„A vi, što vi kažete, tko sam ja?“

Šimun Petar prihvati i reče:

„Ti si Krist-Pomazanik, Sin Boga živoga.“

Nato Isus reče njemu:

„Blago tebi, Šimune, sine Jonin, jer ti to ne objavi tijelo i krv, nego Otac moj, koji je na nebesima. A ja tebi kažem: Ti si Petar-Stijena i na toj stijeni sagradit ću Crkvu svoju i vrata paklena neće je nadvladati. Tebi ću dati ključeve kraljevstva nebeskoga, pa što god svežeš na zemlji, bit će svezano na nebesima; a što god odriješi na zemlji, bit će odriješeno na nebesima.“

Riječ Gospodnja

Crkva

Crkva je najnapadanja zajednica. Nijedna druga vjerska zajednica ne nailazi na tolika protivljenja i otvorena neprijateljstva. Čak i mnogi vjernici katolici imaju poteškoća u prihvaćanju Crkve. Dosta je onih koji kažu da mogu prihvati Isusa i njegov nauk, ali ne mogu Crkvu, zato jer je, kažu, Crkva napustila Isusovu poruku. Najčešći su prigovori: Isus je bio siromašan i zalagao se za siromašne, a Crkva je bogata i dodvorava se bogatima. Isus je propovijedao ljubav prema neprijateljima, a Crkva progoni svoje protivnike. Isus je pozivao na nasljedovanje, a Crkva zapovijeda, zabranjuje i traži poslušnost. Isus je bio moderan, otvoren i susretljiv i pun razumijevanja prema svim skupinama ljudi, a Crkva je zaostala u svemu.

Povijest pokazuje da u svemu tome ima istine. Nisu se pape bez razloga ispričavali i molili za oproštenje grijeha Crkve. Vjernik ne treba nijekati tamne strane povijesti Crkve. S tugom se može reći da tamnih stranica ima i u sadašnjosti. Nema dana bez vijesti o grijesima Crkve. Nema dana u kojem nećeš čuti optužbe zbog Crkve. I sigurno nisu sve izmišljene ili neutemeljene. A sve imaju isti povod, više lažni nego iskreni, a to je: Crkva mora biti

sveta, Crkva mora biti bezgrešna. Oni koji napadaju Crkvu, često joj čine doista najveću uslugu. Oni su pokretač da uvijek iznova Crkva u sebi traži onu snagu Duha koja će je vraćati na pravi put, put prvih učenika. To je bolno, ali svako rezanje je bolno. Znamo kako nam je neugodno kad nam netko ispruženim prstom pokaže gdje smo pogriješili. A pogriješimo. I kao vjernici zakažemo. Danas je zaista malo pravih vjernika. Mnogo je kršćana, na milijune, a malo je onih koji se mogu nazvati pravim vjernicima. A i oni koji kažu da to jesu, svojim mislima, riječima i djelima često to nisu. Život je kao neko stablo, stalno moraš rezati suhe grane, obrezivati i uređivati da bi bilo mlado i lijepo. Takva je Crkva. Grešna i sveta. Stara i nova.

Kršćansko razmišljanje o Crkvi

Mnogi naši protivnici ne idu dalje od ljudske strane u Crkvi. Za njih je Crkva čvrsta organizacija povezana istim zakonima i istim pravilima. I ništa više od toga. Neki misle da je Crkva svrha samoj sebi. Drugi naivno već ovdje na zemlji očekuju jedno savršeno društvo bez vlastitog truda: Neka netko drugi bude svet. Svi se slažu da je Crkva svjetsko čudo koje odolijeva zubu vremena. Danas, na blagdan svetih apostola Petra i Pavla razmišljamo u čemu je posebnost Crkve.

<https://deon.pl/>

Ako se vratimo na početke Crkve, lakše ćemo razumjeti i njezinu bit. Sveti pismo označava Crkvu kao misterij, kao otajstvo. Jednostavno, čudo. To čudo je isplanirano prije stvaranja svijeta, dugo je pripremano od Adama i Abrahama. Plan se dugo pročišćavao kroz povijest Izraela. Vrhunac djela je sam Isus koji je u temelje Crkve ugradio svete apostole. Bazilike u Rimu, katedrale, svete slike i ukrasi nisu Crkva. Papinska država nije Crkva. Kipovi i zlatni biskupski štapovi su križ koji treba nositi. Duh Božji oslobađa Crkvu i čini je laganom i poletnom, mladom i syježom. Za neke, organizacija vremenitog života, Božjim promislom je mjesto novoga života. Isus vodi svoju Crkvu po Duhu Svetomu. Za vrijeme svoga zemaljskog života Isus okuplja i poučava učenike onome što će biti obilježje Crkve kroz svu povijest. Učio ih je da više cijene služenje nego prva mjesta i da se ne boje neizbjegnih progona. Taj nauk obogatio je cijelo čovječanstvo. To je Crkva mučenika koja se suprotstavlja moćnicima ovoga svijeta. To je misionarska Crkva koja služi svima, poučava, liječi i hrani. Malo bi bilo od umjetnosti i pismenosti da nije Crkve. A što je bitnije, malo bi bilo dostojanstva svake osobe i slobode savjesti bez Isusa čiji je nauk temelj svih povelja o ljudskim pravima. A Isus je želio Crkvu. Neki bi htjeli Isusu prigovoriti zbog Crkve.

Vi ste Crkva

Možemo se ponositi kršćanskim imenom jer ne pripadamo zatvorenoj organizaciji koja stavlja u okove, zatvara i guši. Tko tako smatra on zapravo nije upoznao Isusa i njegovu riječ. Petru je bilo teško zbog slabosti koju je pokazao. Petar nije savršen u ponašanju, ali je pravi čovjek i Isus ga voli, voli njegovo otvoreno srce i iskrenu narav. Pavao je bio progonitelj Crkve. Trebalo mu je devet godina da dođe k sebi. Obojica su postali stupovi Crkve ne zbog svoje grešnosti, nego zato što su prihvatali Gospodnju ruku pomirenja. U tome je snaga Crkve. Crkva ispunja svoju svrhu, ne kroz sjajnu vanjštinu, nego kroz taho razmatranje Gospodnje žrtve. „I vrata paklena neće je nadvladati.“ Isus je predvidio budući rast i razvoj svoga djela. Ono što su Dvanaestorica primila, to nam danas apostolski prvaci iznose.

Katekizam Katoličke crkve

Molitva Gospodnja „Oče naš“

Sedam prošnja

IV. „Kruh naš svagdanji daj nam danas“

Daj nam: lijepo je to povjerenje djece koja sve očekuju od Oca. „On daje da sunce njegovo izlazi nad zlima i dobrima i da kiša pada pravednima i nepravednima“ (Mt 5, 45), i sve živo „hrani na vrijeme“ (Ps 104, 27). Isus nas uči toj molitvi koja, u stvari, slavi našeg Oca, jer priznaje koliko je On dobar iznad svake dobrote.

„Daj nam“ izraz je i Saveza: mi smo njegovi a on je naš, i za nas. No ovim „naš“ priznajemo ga i kao Oca svih ljudi te ga, solidarni s njihovim potrebama i patnjama, molimo za sve.

„Kruh naš“. Otac koji nam daruje život ne može nam ne dati za život potrebnu hranu i sva „odgovarajuća“ tvarna i duhovna dobra. U Govoru na gori Isus naglašava to sinovsko pouzdanje, koje surađuje s providnošću Oca našega. On nas ne poziva na pasivnost, (Augustin, *De sermone Domini in monte*) nego nas hoće oslobođiti

svakoga tjeskobna nemira i svake zabrinutosti. Takvo je djetinje predanje djece Božje.

„Onima koji traže Kraljevstvo Božje i njegovu pravednost on obećava dati sve drugo kao dodatak. Sve, naime, pripada Bogu, i onomu koji ima Boga ništa ne nedostaje, ako on sâm ne nedostaje Bogu.“

No, činjenica da ima onih koji zbog nedostatka kruha gladuju, otkriva drugu dubinu ove prošnje. Drama gladi u svijetu poziva kršćane, koji mole u istini, na djelatnu odgovornost prema braći, i to kako osobnim ponašanjem, tako i solidarnošću s cijelom ljudskom obitelji.

Ova se prošnja Gospodnje molitve ne da odvojiti od prispodobâ o siromašnom Lazaru i o posljednjem sudu.

Kao kvasac u tijestu, novost Kraljevstva mora Duhom Kristovim uzdignuti zemlju. (Drugi vatikanski koncil, Dekr. *Apostolicam Actuositatem*) I mora se očitovati uspostavom pravde u osobnim, društvenim, gospodarskim i međunarodnim odnosima; i ne smije se zaboraviti da nema pravedna ustroja bez ljudi koji hoće da budu pravedni.

Riječ je o „našem“ kruhu, „jednomu“ za „mnoge“. Siromaštvo je prema blaženstvima krepost sudijeljenja: poziva na zajedništvo i dijeljenje tvarnih i duhovnih dobara, ne prilicom, nego iz ljubavi, da obilje jednih namiri oskudicu drugih.

„Moli i radi.“¹⁰⁴ „Molite kao da sve ovisi o Bogu, a radite kao da sve ovisi o vama“ (Iz benediktinske tradicije, Benedikt Nursijski, *Regula*). I kad smo uradili svoj posao, hrana ostaje dar Oca našega: dobro je njega za nju moliti i njemu zahvaljivati. To je i smisao blagoslova stola u kršćanskoj obitelji.

Ta prošnja i odgovornost koju uključuje vrijedi za još jednu glad od koje ljudi trpe: „Ne živi čovjek samo o kruhu, nego o svakoj riječi što izlazi iz Božjih usta“ (Mt 4, 4), a to je glad za njegovom riječi i njegovim Duhom. Kršćani moraju uložiti sve svoje sile da „siromasima navijeste evanđelje“. Postoji glad na zemlji, „ne glad kruha ni žeđ vode, već slušanja riječi Gospodnje“ (Am 8, 11). Zato, izrazito kršćanski smisao četvrte prošnje odnosi se na Kruh Života: na prihvatanje riječi i Božje vjerom i na primanje Tijela Kristova u euharistiji.

„Danas“ je također izraz povjerenja. Gospodin nas tome uči, nije ga mogla izmislti naša preuzetnost. Budući da se prije svega tiče Božje riječi i Tijela Božjega

Sina, „dan“ nije samo ono našeg smrtnog vremena, nego je to Božje „Danas“.

„Ako svaki dan primaš kruh, za tebe je svaki dan danas. Ako je Krist tvoj danas, on za tebe uskrisava svaki dan. Kako to? ‘Ti si sin moj, danas te rodih’ (Ps 2, 7). Danas, to jest, kada Krist uskrisava.“ (Ambrozije, *De sacramentis*)

„Svagdanji“. Ova riječ se, grčki ἐπιούσιον, ne nalazi ni na jednom drugom mjestu Novog zavjeta. Uzeta u vremenskom značenju, pedagoški podvlači ono „dan“, da nas utvrdi u „beziznimnome“ povjerenju. Uzeta u kvalitativnom značenju kazuje ono što je nužno za život i, u širem smislu, svako dobro koje dostaje za opstanak. Uzeta u doslovnom smislu (ἐπιούσιον: nadnasušni, nadnaravni) ta riječ neposredno znači Kruh Života, Tijelo Kristovo, „lijek besmrtnosti“ (Ignacije Antiohijski, *Epistula ad Efesios*) bez kojega nemamo života u sebi. Konačno, nadovezano na prethodno, očevidno je nebesko značenje: „ovaj dan“ jest dan Gospodnji, dan Gozbe u kraljevstvu, anticipirane u euharistiji, koja je predokus Kraljevstva koje dolazi. I zato je prikladno da se euharistijsko bogoslužje slavi „svaki dan“.

„Euharistija je kruh naš svagdanji [...]. Osobita krepost ove božanske hrane jest njezina ujedinjujuća snaga: ona nas ujedinjuje sa Spasiteljevim tijelom i čini nas

njegovim udovima, da bismo postali ono što primamo. [...] Taj su kruh svagdanji i čitanja koja svaki dan slušate u Crkvi, u himnima koji se pjevaju i koje pjevate. Sve nam je to nužno na našem zemaljskom hodočašću“ (Augustin, Sermo 57).

Nebeski nas Otac potiče da, kao djeca neba, molimo (za) Kruh nebeski. Krist „sâm je taj kruh, posijan u Djevicu, uzrastao u tijelu, oblikovan u muci, ispečen u peći groba, čuvan u Crkvi i donesen na oltare svaki dan dijeli vjernicima nebesku hranu“ (Petar Krizolog, Sermo 67).

V. „Otpusti nam duge naše kako i mi otpuštamo dužnicima našim“

Ta prošnja iznenađuje. Kada bi sadržavala samo prvi dio rečenice „Otpusti nam duge naše“, mogla bi se, neizravno, uključiti u prve tri prošnje Gospodnje molitve, jer Kristova je žrtva „za otpuštenje grijeha“. Ali po drugom dijelu, naša molitva neće biti uslišana, ako prije ne ispunimo jedan zahtjev. Naša molba je okrenuta budućnosti, naš joj odgovor mora predhoditi, jer ih povezuje jedna riječ: „kako“.

„Otpusti nam duge naše“...

Očenaš smo počeli moliti sa smionim pouzdanjem. Moleći Oca da njegovo ime bude posvećeno, molili smo ga da budemo se posvećeniji. No, iako obučeni u krsne

haljine, ne prestajemo griješiti, odvraćati se od Boga. Sada se, ovom novom molitvom, kao rasipni sin, vraćamo k njemu i, kao carinik, priznajemo se grešnim pred njim. Naša molba počinje s „priznanjem“ kojim istodobno priznajemo svoju bijedu i njegovo milosrđe. Naša je nada čvrsta, jer u njegovu Sinu „imamo otkupljenje, otpuštenje grijeha“ (Kol 1, 14). Djetotvoran i nesumnjiv znak njegova praštanja nalazimo u sakramentima Njegove Crkve.

Međutim, a ovo je strašno, ta bujica milosrđa ne može prodrijeti u naše srce, sve dok ne oprostimo onima koji su nas uvrijedili. Ljubav je, kao i Tijelo Kristovo, nedjeljiva: ne možemo ljubiti Boga kojega ne vidimo, ako ne ljubimo brata i sestru koje vidimo. Odbijanjem praštanja braći i sestrama naše se srce zatvara, i njegova tvrdoča čini ga nepropusnim za milosrdnu ljubav Očevu; priznanjem grijeha naše se srce otvara njegovoj milosti.

Ta je prošnja toliko važna da je jedina kojoj se Gospodin vraća razlažući je u Govoru na gori. Čovjeku je nemoguće udovoljiti ovom kapitalnom zahtjevu otajstva Saveza. No, „Bogu je sve moguće“ (Mt 19, 26).

„...kako i mi otpuštamo dužnicima našim“

Ovaj „kako“ nije jedini u Isusovu nauku: „Budite dakle savršeni, 'kako' je savršen

Otac vaš nebeski“ (Mt 5, 48); „budite milosrdni ‘kako’ je Otac vaš milosrdan“ (Lk 6, 36); „Zapovijed vam novu dajem: ljubite jedni druge ‘kako’ sam ja ljubio vas“ (Iv 13, 34). Nemoguće je opsluživati Gospodinovu zapovijed, ako to biva izvanjskim oponašanjem božanskog uzora. Ovdje je, pak, riječ o životnom udjelu u Svetosti, Milosrdju i Ljubavi Boga našega, koje provire „iz dubine srca“. Samo Duh koji je naš život (Gal 5, 25), može učiniti „našima“ iste osjećaje koji su bili u Kristu Isusu. Tada postaje moguće jedinstvo praštanja: „Praštajući jedni drugima ‘kao što’ i Bog u Kristu nama oprosti“ (Ef 4, 32).

Tako zaživljuju Gospodnje riječi o praštanju, toj ljubavi koja ljubi sve do kraja. Prispodoba o nemilosrdnom služi, koja zaokružuje Gospodinov nauk o crkvenom zajedništvu, završava ovim riječima: „Tako će i Otac moj nebeski učiniti s vama ako svatko od srca ne oprosti svome bratu.“ Sve se veže i razvezuje tu u „dubini srca“. Nije u našoj moći ne osjetiti i zaboraviti uvredu, ali srce koje se predaje Duhu Svetom pretvara ranu u samilost i pročišćava sjećanje preokrećući uvredu u zagovor.

Kršćanska molitva ide sve do oprashtanja neprijateljima. Preobražava učenika suočujući ga njegovom Učitelju. Oprashtanje je vrhunac kršćanske molitve; samo srce, usklađeno s Božjom samilošću, može primiti dar molitve.

Oprashtanje također svjedoči da je u našem svijetu ljubav jača od grijeha. Nekadašnji i današnji mučenici daju to Isusovo svjedočanstvo. Oprashtanje je osnovni uvjet pomirenja, kako djece Božje s njihovim Ocem tako i ljudi međusobno (Ivan Pavao II., Enc. *Dives in misericordia*).

To, u biti, božansko praštanje nema granice ni mjere. Bilo da je riječ o uvredama („grijehu“ po Lk 11, 4 ili „dugu“ po Mt 6, 12) mi smo, ustvari, uvijek dužnici: „Nikomu ništa ne dugujte, osim da jedni druge ljubite“ (Rim 13, 8). Zajedništvo Presvetog Trojstva je izvor i pravilo istinitosti svakog suodnosa. Ono se živi u molitvi, osobito u euharistiji:

„Bog ne prima žrtve od zavađenoga, već mu nalaže da se vrati od oltara i prije se pomiri s bratom, da miroljubivim molitvama i Bog može biti umiren. Veća je žrtva Bogu naš mir i bratska sloga i puk skupljen u jedinstvu Oca i Sina i Duha Svetoga.“ (Ciprijan Kartaški, *De dominica Oratione*)

Sveti Petar i Pavao apostoli

29. lipnja

Sveti Petar i Pavao, apostolski prvaci i mučenici u životu su se rijetko susretali, ali ih je zauvijek sjedinila mučenička smrt. U dva navrata susreli su se u Jeruzalemu, jednom u Antiohiji te na kraju svog životnog i apostolskog puta u Rimu. Svoje propovijedanje zapečatili su krvlju u Rimu, za Neronova progona. Petar je razapet naglavce u Vatikanu, a Pavlu je na Ostijskoj cesti odrubljena glava. Nad njihovim se grobovima dižu veličanstvene bazilike koje svaki rimski hodočasnik s poštovanjem obiđe.

Petar apostol, prvi papa, bio je rodom iz Betsaide u Galileji. Pravim imenom Simon (Šimun), sin Jonin, ribar s Genezaretskog jezera, s bratom Andrijom bio je isprva učenik Ivana Krstitelja, a nakon Isusova krštenja na Jordanu pridružio se Isusovim učenicima. Isusu ga je doveo brat Andrija. Bio je nagao, brzoplet, ali dobrog srca i velikodušan. Kao prvaka među 12 apostola Isus ga je nazvao Kefa (Stijena) zbog njegove žarke vjere: „Na toj stijeni sagradit ću Crkvu svoju. Tebi ću dati ključeve i štогод svežeš na Zemlji, bit će svezano i na nebu.“ Kad su Isusa došli uhititi u Getsemanskom vrtu, Petar je zgrabio mač i odsjekao uho Malku, sluzi velikog svećenika. Isus mu je tada rekao: „Spremi mač u korice, jer tko se mača hvata, od mača će i poginuti.“ Dok su Isusu sudili pred Velikim vijećem, Petar se noću u dvorištu grijaо kraj vatre. Kad su ga upitali nije li i on jedan od Isusovih učenika, Petar je tri puta odgovorio da nije, i kad je začuo pjev jutarnjeg pijetla, sjetio se kako je Isusu obećao da će za njim i u smrt ako

treba, a sad ga je tri puta zatajio. Pokajao se i briznuo u plač. Poslije uskrsnuća Isus je Petru dao vlast da upravlja Crkvom: „Pasi jaganje moje...!“ Poslije je Petar propovijedao u Judeji i Samariji i osnivao kršćanske zajednice. Prema tradiciji bio je biskup u Judeji. Kralj Herod Agripa počeo je progoniti mladu Crkvu i bacio Petra u tamnicu s nakanom da ga poslije Pashe pogubi, no Bog ga je na čudesan način izbavio iz okova i tamnice. Autor je dviju novozavjetnih poslanica. Za cara Klaudija otišao je u Rim, dotada prijestolnicu poganskog svijeta, a od njegovog dolaska prijestolnicu kršćanstva i papinstva. U vrijeme Neronova progona bio je vjerojatno godine 67. raspet naglavce na križ (nije se smatrao dostojnim da umre na isti način kao Isus).

U najnovijim arheološkim istraživanjima potvrđeni su tragovi njegova groba u kripti bazilike svetoga Petra. Zazivaju ga kod bolesti nogu, groznice i mahnitosti, a zaštitnik je papa, papinstva, pekara, graditelja mostova, mesara, urara, postolara, ribara, žetelaca, bravara, dugog života, zidara, mrežara, brodograditelja, klesara, papirničara te mnogih biskupija, naselja, ustanova, župa i crkava.

Katakombe svetog Marcelina i Petra, *Krist s Petrom i Pavlom*, <https://www.augustinecollege.org/>

Pavao apostol rođen je u Tarzu (Cilicija, danas na jugu središnje Turske), između 5. i 10. godine. Potječe iz maloazijske židovske obitelji s pravom rimskog građanina. Tako je uz hebrejsko ime Šaul imao i rimsко Paulus. Helenističku naobrazbu i rabinsko zvanje stekao je u Jeruzalemu, a prema tradiciji židovske dijaspore izučio je i obiteljski zanat graditelja šatora. Kao pripadnik farizejske sljedbe progonio je prve kršćane. Nakon obraćenja, oko godine 34., pridružio se apostolima i kroz tri apostolska putovanja, koja opisuju Djela apostolska, organizirao je kršćanske zajednice u helenističkom svijetu (Sirija, Mala Azija, Grčka, Makedonija).

Zbog toga je prozvan Apostolom naroda. Zaslužan je što je apostolski sabor u Jeruzalemu godine 49. odlučio da židovski vjerski običaju ne obvezuju obraćene pogane. Nakon trećeg putovanja zatvoren je u Cezareji. Kao rimski građanin uputio je priziv na cara i deportiran je u Rim, gdje je

djelovao iz pritvora. Smaknut je mačem u vrijeme Neronova progona kršćana, vjerojatno godine 67. Četrnaest Pavlovih poslanica dio su novozavjetnih svetopisamskih knjiga, a Pavao ih je uputio mjesnim kršćanskim crkvama. Sadrže njegovu teologiju, kršćanski nauk prilagođen helenističkom svijetu. Zazivaju ga kod oluja s tučom i ugriza zmija, a zaštitnik je pisaca, novinara, laika, teologa, misionara, glazbenika, katoličkih udruga, odnosa s javnošću, novinskih urednika, nakladnika, reportera, užara, sedlara, graditelja šatora, Malte te mnogih biskupija, naselja, župa, crkava i kapela širom svijeta i hrvatskih krajeva.

Toma apostol

3. srpnja

Osvetom Tomi apostolu malo se toga zna izuzev nekoliko redaka iz Ivanova evanđelja i ostalih evanđelja u kojima se spominje njegova nevjera u Isusovo uskrsnuće. Za tu se nevjero sveti Toma zvani Blizanac pokajao vlastitim riječima: Gospodin moj i Bog moj. U jednom je od redaka i ulomku iz evanđelja sveti Toma bio i više nego hrabar pogotovo kada je pri Isusovoj odluci da ide ponovno u Judeju, iako su ga tamo pokušali kamenovati, sveti Toma hrabrio preostale učenike riječima: Hajdemo i mi da umremo s njim. Sveti Toma apostol bio je podrijetlom Galilejac i jedan je od istaknutijih Isusovih apostola. Značenje njegova imena prevedeno s aramejskoga jezika znači Blizanac ili Didim. Njegov spomen dan Rimokatolička Crkva slavi na današnji dan, 3. srpnja, a obično ga zazivaju arhitekti pri gradnji naseobina ili velikih zdanja jer se vjerovalo da je sveti Toma po zanimanju bio graditelj i arhitekt. O njegovu je mučeništvu mnogo toga rečeno pisanim putem i legendama. Jedna od njih kaže da je pri evangelizaciji poganskoga naroda u Indiji bio mučen, svezan, proboden na kopljia i da je pritom pokazao iznimnu neustrašivost i svetost blagoslovljajući narod koji ga je mučio. Očevici mučeništva preobratili su se i prozvani su Tomini kršćani, a danas imamo nekolicinu crkava diljem Indije posvećenih svetom Tomi apostolu. Apokrifna djela čak spominju svetoga Tomu koji je krstio Sveta tri kralja u jednoj od svojih pohoda na Istok. Plod Tomina propovijedanja nije bio uzaludan i danas u

Indiji živi otprilike 750 000 kršćana podijeljenih u četiri biskupije, a zanimljivi su po prepoznatljivom siro-malabarskom obredu koji je spomenuto više puta u svojim spisima sluga Božji i misionar Ante Gabrić. Sveti Toma nepravedno je prozvan nevjernim jer je vlastiti život okrunio mučeništvom i slijedio Krista bez imalo pogovora i upita. Apokrifna književnost svetom Tomi pripisuje jedno evanđelje i još poneke spise neutvrđena podrijetla. U jednoj od svojih poznatih slika talijanski barokni slikar Caravaggio ovjekovječio je svetoga Tomu prikazujući ga kako dodiruje Kristove rane. Slično je u skulpturi prikazao renesansni kipar Andrea del Verrochio na crkvi Or San Michelle u Firenci. Iako otac crkvene povijesti sveti Euzebije Cezarejski spominje Tomin pohod u Perziju jer se nedaleko od Madrasa nalazi križ iz sedmoga stoljeća s natpisom na staroperzijskom jeziku koji spominje mučeništvo svetoga Tome apostola, danas je ipak poznatija teza o Tominom mučeništvu u Indiji koje je čak spomenuto u jednom od svojih brojnih pohoda poznati putopisac Marko Polo. Kakogod, svetoga Tomu časte tesari i arhitekti, a zaštitnik je grada Pule i Indije. Tomini posmrtni ostaci nalaze se u talijanskom gradu Ortoni u pokrajini Abruzzo. Njegov nam je zagovor itekako potreban u vremenima kada se vrlo lako gube vjera i dostojanstvo. Svim Tomama i Tomislavima želimo sretan i blagoslovлен imandan, a zagovor svetoga Tome neka nam uvijek iznova blagoslovila staze i životne putove.

<http://kerigma-pia.hr/>

Mali vjeronaučni leksikon

Križari

Križari, kršćanski vojnici nazvani su tako po križu koji su nosili na odorama, obično na desnom ramenu (crucesignati: križem obilježeni), koji su sudjelovali u križarskim ratovima (XI.-XIII. st.) ili vojnim pohodima protiv krivovjeraca (albigenzi, bosanski krstjani i husiti) od XIII. do XV. stoljeća. Križarima se nazivaju i Njemačkoga viteškog reda (XIII.-XV. st.).

Križari, udruga hrvatske katoličke mlađeži, sa središtem u Zagrebu (1930.-45.). Nastala je nakon zabrane Orlovskog saveza (1929.) po uzoru na francuske euharistijske križare. Udruga (Veliko križarsko bratstvo) okupljala je muški (križarsko bratstvo) i ženski (križarsko sestrinstvo) ogrankak. Križari su se bavili kulturnom djelatnošću (priredbe, glazba), športom i planinarenjem. Organizirali su duhovne vježbe i tečajeve za svoje članove. Izdavali su nekoliko časopisa (Križarska straža, Za vjeru i dom, Socijalni rad). God. 1937. imali su 40 000 članova. Udrugu su predvodili Ivan Protulipac i Avelin Cepulić.

Križarski pokret

Križarski pokret, religiozne ideje koje su (XI.-XIII. st.) pokretale zapadni kršćanski svijet da se od muslimana oslobodi Jeruzalem i zaustavi njihov prođor prema Carigradu. Duh je pokreta proizašao iz gregorijanske reforme, a povod mu je bio pad Jeruzalema pod Seldžuke (1071.) i njihova prijetnja Carigradu. Kad je bizantski car Aleksije I. Komnen pozvao zapadnu Crkvu u pomoć, papa Urban II. odgovorio je sazivanjem sinoda u Piacenzi i Clermontu (1095.). Tada je odlučeno da se oslobođe kršćanska sveta mjesta i pruži pomoć istočnim kršćanima. Križarski pokret našao je svoj konkretan izraz u križarskim ratovima, koji su duboko kompromitirali temeljnu zamisao i povod.

NAŠI POKOJNI

TOMISLAV MARINIĆ,

PU ličko - senjska, Zagreb, 28. lipnja 1993.

MATE ŠIJIĆ,

PU bjelovarsko - bilogorska, Prokljuvani, 29. lipnja 1994.

PERO CRNKOVIĆ,

PU brodsko - posavska, Visoka Greda, 1. srpnja 1991.

IVAN PIŠONIĆ,

PU brodsko - posavska, Nova Gradiška, 1. srpnja 1991.

JOSIP REIHL - KIR,

PU osječko - baranjska, Tenja, 1. srpnja 1991

POČIVALI U MIRU!